

A pofon egyedül nem terem munkakalmat, ha mindjárt rendőr adja is azt a munkásnak

Temesvár, dec. 20.

A Jenő herceg-utca 3. szám alatti ház előtt mindig nagy csoport munkásember ácsorgott annak jeléül, hogy abban a házban van az állami munkaközvetítő hivatal. A munkakalkakra várók tömege ott tanyázott egész nap az utcán. Most az utca üres, néptelen. De nem azért, mintha a munkanélküliek száma elfogyott, vagy megapadt volna. Korántsem. Hiszen Temesvárott jelenleg közel négyezer a munkanélküliek száma.

Nemcsak a gyárak, hanem a kisipari üzemek is hétről-hétre csapatosan boesátják el munkásaikat, akiket munkahány és pénzkrisis miatt nem tudnak foglalkoztatni.

A munkanélküliek most is megvannak és azok, akik abban a reményben, hogy hátha talán mégis kapnak valamely munkát, csak eljönnek most is sürri rajokban a munkaközvetítő hivatalba. Amde ebben a hidegben nem lehet — miként nyáron — az utcán ácsorogni és így mint a heringek ott szoronganak a munkaközvetítő hivatal nagy előszobájában. Istenem, hiszen legalább melegednek ingyenesen. Otthon már rég nincsen egy darab fa, amit be lehetne a kályhába tenni.

Kopott, szegényes ruha az embereken. Az aruk csupa lemondás, lehangoltság, reménytelenség. Szemeik be vannak esve. Leri róluk a nyomor, az éhség.

Azt tárgyalják éppen. — egyik munkátlán társuk hozta hírel — hogy karácsony alkalmából gyűjtés indul Temesvárott a munkanélküliek segélyezésére.

Egy nyurga fiatalember, bádigos és huszonegy esztendő. Ráadásul még egy év óta nős és a felesége mostanában várja az első gyermekét. Előben lép és az elkecsereződést szinte siró hangon mondja:

— Kérem, nagyon kérem, szíveskedjék megírni az újságban, hogy mi munkanélküliek nem akarunk terhére lenni sem a társadalomnak, sem pedig az államnak. Mi nem akarunk sem ajándékot, sem alamizsnát. Nem vagyunk se gyermekek, sem koldusok. Vannak erős, izmos karjaink, kérges kezeink és azt akarjuk, hogy ezeket foglalkoztassák és kenyerünket így kereshessük meg. Dolgozni szeretnénk, nem pedig itt ingyenesen melegedni. Dolgozni szeretnénk, mert az a vágyunk, hogy családunk részére is nyújthassunk keresetünkből meleget és ennivalót.

A társadalom és az állam a gyűjtés helyett inkább igyekezzenek munkakalmakat teremteni.

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I. Szentgyörgy-tér.

Sokkal hálásabbak leszünk ezért, mint bármely más segélynyújtásért.

Bágyadt szeme felragyog, miközben beszél. Önkéntelenül is megszorítom vastag, kérges, kemény kezét, amely most téltelenségre van kárthatatva. Mikor aztán elmegyek és a munkára váró munkások mint szárnyaszegett madarak ismét némán gubbasztanak, a sarokban álló fiatal bádigoshoz egyszerre csak odalép a rendőr, aki éppen most jött be a terembe.

— Hé, mit bujkál maga ott hátul a kályha mögött, jöjjön csak előre. Azt hiszem, hogy éppen maga az a jómadár, akit keresek.

— Domnule szerzsent, — válaszol méltatlankodva az önértetes fiatal munkás. — nem loptam és nem esaltam én, azért, mert a ruhám rongyos, még nem vagyok gazember.

— Ne feleseljen, mert majd rendre tanítom. Adja ide az igazolványát.

— Tessék, — szedi elő a bádigos a piros igazolványát és a munkaköny-

vét. — láthatja rendőr ur, hogy ren-de ember vagyok, csak éppen az a szerencsétlenségem, hogy munkám nincsen.

— Osend legyen! Velem jön a rendőrségre!

És bekisérte a rendőrprefekturára. De először a rendőrlégénységi szobába. Később onnan pirosan égő arccal Danciu Traján komiszár elé került.

Az felismerte a helyzetet, megnyugtatta a fiatal munkást és visszadva irásait, elboesátotta.

A szerkesztőségben láttam viszont a fiatal bádigost, ahol felkeresett. Elmondta az esetét és így szólt:

— Kérem, jó volna, ha a hatóság egynemelyik közrendőrt kioktatná, hogy a szegény munkanélküli munkás is ember.

Ezt mondta V i r á g László huszonegy esztendő munkanélküli, nős és a közeli jövőben apává leendő bádigos. Ezt mondom magam is.

Kubán Endre.

Hatvanötezer lei vagyona volt a magánosságban meghalt francia nyelvtanárnőnek

Temesvár, dec. 21.

Tegnap délután temették el az erzsébetvárosi temető kápolnájából a magánosságában meghalt Tavernier Adél francia tanárnőt, akit Holló utca 55. számú lakásán halva találtak. Az egyházi szertartást Pater N o r b e r t piébános végezte és a végítességen megjelent az elhaltak számos tanítványa, akik harminc év során tőle tanulták meg a gallusok nyelvét. Nagyon takarékos életet élt Tavernier Adél. Szorgalmasan félretett magának arra az időre, amikor majd nem tud tanítani. Alig köllött magára valamit.

Ruhát és ételmeletanítványaitól kapott,

akk rendszeresen megajándékozták a szerény és igénytelen madmoazelli. Spórolásának eredménye az a hatvanötezer lei, melyet halála után a hatóság emberek egyik kofferjében találtak. Csupa ezresbankjegy volt ott kötegekbe kötve. Valószínű, hogy ez nem egész vagyona a francia kisasszonynak. Tanítványai közül többen úgy tudják, hogy szokása volt pénzt kamra is kölcsönadni. Esetleg holmija között ott lesz valahol hitelezőinek jegyzéke is. Az erzsébetvárosi telekbíróság vette őrizetbe Tavernier Adél hatvanötezer leit és egyéb ingóságait. Haláláról értesítik a bukaresti svájci követ-séget és Svájcban élő nővérét is, a-ki- nek címét levelei között megtalálták.

Hajók befagynak s gépek robbannak az Európán végigszáguldó kemény hidegben

Bukarest, december 21.

Az egész országban, de különösen Moldvában hatalmas havazás és fagy uralkodik. A vonatközlekedés aránylag zavartalan, de a vonatok átlag egy órai és még ennél is nagyobb késéssel érkeznek a bukaresti pályaudvarra. Besszarabiában is nagy hidegek vannak és több vonalon az államvasutak vezérigazgatósága időlegesen beszüntette a közlekedést, amíg a pályákat megtisztítják és a közlekedésre ismét alkalmasakká teszik azokat. A nagy fagy az egyes táviróvonalakban is kárt okozott és az országban több vonal használhatatlan. A külfölddel való érintkezést megnehezíti az a körülmény, hogy az Arad-budapesti táviróvonal is rossz és azon megszünt az összeköttetés.

Külföldi táviratok szerint az Északi tengeren is óriási hóvihar dühög. Egy norvég teherszállító gőzös legénységével és heringrakományával együtt elsüllyedt. Tizenegy ember elpusztult.

Érdekes, hogy Norvégiában jelenleg milyen különleges időjárás uralkodik. Amíg a déli partvidéken a hőmérő nulla alatt negyvenkét fok hideget mutat, addig az északi sarkkör vidékén nulla fokos hőmérséklet uralkodik. A stockholmi kikötőben a tenger befagyott. A jégtörők éjjel-nappal dolgoznak. A hajózás Svédország belső területén valamennyi folyón szünetel. Franciaország egész területén nagy hideg van. Párisban tíz hajléktalan megfagyott. A magyarországi hóvihar, amelyről már tegnap adtunk jelentést, az egész országban még mindig dühög.

A Duna magyarországi szakaszán huszonnégy gőzös és százötven uszályhajó befagyott. A Balatonon egy gőzös, valamint egy motoros hajó messze a parttól befagytak.

Az utasok életveszedelemben forognak, mert teljesen lehetetlen a megközelítésük.

Angliában is mindenütt erős fagy dühög. Glasgoban egy gép kazánja befagyott és felrobbant. A robbanás következtében több ember meghalt. Lengyelországból különösen Lemberg körülyéről jelentenek erős telet. A hó két méternyi magas. Valószínű, hogy a vasuti forgalmat be kell szüntetni. Oroszországban régen nem tapasztalt irtalmatlan hóvihar dühög. A farkasok farkái megrohanják a falvakat és a lakóházakba is behatolnak.

Jugoszláviában ugyancsak abnormis hideg időjárás van. A szerb-bolgár határnál husz szerb katona állott őrt és amikor az őrséget leváltották, látták, hogy tizenhat katona megfagyott. A Nagybeeskerek mellett levő országuton egy férfi és az asszony megfagyott holttestére akadtak. A jugoszlávai Bánságban tizenhat fokos hideg uralkodik.

Autóhólánccok

autókhöz olcsón kaphatók.

Deutsch Jakob

Timisoara-Gyárváros, Str. Dacilor (Fő-utca) 56. :-: Telefon: 6 01

Aki olcsón és jól

akar szép butort vásárolni, csakis

SIEBOLD butorgyárába menten.

Timisoara II, Távirdu-u 19. Tel.: 6-99

Jól jegyezze meg magának, hogy karácsonyi ajándékoknak valót gyári áron egyedül csak

Parfumeria ANTALOCZY

nagy illatszertárában szeresheti be

Tekintse meg kirakatalunkat.

Timisoara, I., Szt. György-tér.

Róm. kath. püspöki palota.

Mielőtt

karácsonyi ajándékot vásárol, tekintse meg okvetlenül

KATZKY

karácsonyi kiállítását a Mercy-u. 10. sz. a. üzletben

Kapható

a legnagyobb választékban gramofon, tánclemezek, varrógépek, kerékpárok, motorke- rékpárok, futballok, zseblámpák.

Legkedvesebb és legbecsesebb ajándék a szörme!

Óriási tétel érkezett be, amelyet az idő rövidsége miatt gyorsan kell eladnunk.

Szücsőknek legalkalmasabb bevásárlási forrás!

Detailvevőinknek elsőrendű szücsöket alánunk.

Vételkényszer nélkül mindenki meggyőződhetik olcsó árainkról.

Grossmann Sándor

cég szörme-osztálya. A gyárvárosi szerb templom mellett

A legjobb és legszebb ajándék egy elektromos

Vampyr porszívógép vagy Hobby

parkettkefélgép

higiénikus, szükséges, célszerű, kényelmes, takarékos.

Hívja fel 23-90 telefonszámmal az AEG Comp Generală de Electri- citate S. A. R. céget és kérje díjtalan kötelezettség nélküli bemutatását.

Címünk: **Iparkamara épület II. emelet.**

Uj városrendezési terv készitendő, ha a bázisai vágányt villamos utjaira alakitják át

Temesvár, dec. 21.

A Déli Hírlap legutóbbi számában Klein Jakab, építész, nyugalmazott szakiskola tanár, egy beszélgetés kapcsán érdekes és figyelemreméltó eszmét vetett fel. A bázisai vágányról van szó és pedig a régen huzódó probléma megoldását olyanképpen kívánja, hogy a bázisai vágány mint olyan a vasut használatában szűnjék meg és építsenek új vasuti vágányt a város körül, az új vágány pedig Kisoda alatt olvad be a régibe. A mostani vasuti vágányt Temesvár és Kisoda között azonban nem kell felszedni, hanem villamosvasuti forgalomra felhasználni és bekapcsolni a városi hálózatba. Ezáltal lehetővé válnék, hogy Temesvár élemezési ellátása a környék termékeinek gyors ide szállításával feljavuljon.

Az érdekes terv sok szakembert ejtett gondolkodóba. Alkalmunk volt beszélgetni többekkel, akik ezt a megoldást élravezetőnek találják. Akadnak azonban olyanok is, akik — bár a terv élszerűségét nem tagadják — azt ki-
vethetetlennek tartják. Ezek közül egy ismert temesvári mérnök, aki a bázisai vágány ügyével már évtizedek óta foglalkozik, ezeket mondotta lapunk számára:

Már nem egyszer felmerült a terv, hogy a vasuti célokra felhagyandó része a bázisai vágánynak villamos vasuti forgalom számára megmaradjon kellő átalakítással.

Maga Klein Jakab mérnök is felvette ezt az eszmét már a háboru előtt. Most hogy az eszmét újra felszínre dobja, egyben új megvilágításba is helyezi azt. Mindenesetre tervének elfogadása hozzájárulna ahhoz, hogy a városi villamosvasut hálózatának nagyszabású és elmaradhatatlan kiépítése óriási léppel haladjon előre. És nem megvetendő az a gondolat sem, hogy a terv elfogadása esetén Temesvárnak mindinkább nehezebbé váló gyors élemezése is egy csapásra kedvezően megoldódik. Elfogulatlanul meg kell azonban állapítanunk, hogy ez a terv ma, ha nem is teljesen kivihető, de óriási akadályokba ütközik.

A legnagyobb akadály az, hogy az átalakítási és ezt megelőzően az új bázisai vasuti vágány megépítési munkálataihoz szükséges pénz — a kottó együttvéve körülbelül száz millió lei, — nincsen meg.

Klein építész szerint a bázisai vágányt a Belvárcsból Kisodáig terjedő része egyszerűen úgy volna a villamos forgalom számára igénybevehető, hogy a pálya mentén megcsinálnák a villamosáram vezetéket. Ez bizony nem olyan egyszerű, — mondotta a mérnök. Magát a pályát is tetemesen át kellene alakítani, a sínket is mélyíteni kellene és mindez annyi kiadással járna, hogy kétséges, vajjon az áldozat arányban van-e a várható forgalommal? Persze, ha a villamosnak ez a megnyitandó szakasza teherforgalomra volna felhasználható, ez lényegesen indokoltá tenné a befektetést. Azonban maga Klein tanár is elismeri, hogy akkor

összeköttetést kellene teremteni a vágóhíddal és a gyárvárosi, meg a józsefvárosi pályaudvarokkal, ami ismét súlyos kiadásokkal jár.

Hiszen igaz, hogy erre előbb-utóbb sor kerül, mert a vágóhídi vonal máris épül, mégis csak akkor lehetne erről a teherforgalomról tényleg szó, ha abba a nagyobb temesvári gyártelepek is bekapcsolódnának, amire azo-

kat előbb kellően buzdítani kell. Viszont, hogy a gyáraknak ehhez kedvük legyen, be kell következnie a mestani mostoha gazdasági viszonyok alapos javulásának.

— Ami viszont azt illeti, hogy Kisoda és a kisodai környék lakossága termékeit behozná Temesvárra, ez igen jó volna, de ha meg is tennék, ezzel még nem biztosítanák Temesvár élemezését, legfeljebb javítanák azt. Egészen más volna, ha például

Kisodától kezdve egészen Medvesig, vagy Bakováig járhatnának a villamos teherkocsik. Ehez azonban szükséges volna az államvasutakkal a megegyezés.

Viszont kétséges, hogy a vasut ebbe belemenne-e, mert hiszen akkor saját teherforgalma gyengülne meg. Ami meg azt illeti, hogy az új villamos mellett a telkek értéke igen felszökne, abból magának Temesvárnak nem volna sok haszna, mert a temesvári telkek száma az új vonalon igen elenyésző, mivel az új vonal legnagyobb hosszában a kisodai határon megy keresztül és így ezeknek az értéke növekednék. Hiszen igaz, amit Klein Jakab építész mond, hogy ezek a telkek ma-holnap ugyanis temesvári telkek lesznek, mivel Kisoda be fog olvadni Temesvár városába. Ez igaz, de addig még eltelik néhány esztendő. A telkeknek Kisodán való mostani drágulása éppen hogy kárára lenne Temesvár lakossága egy részének. Sok temesvári lakos ugyanis már évek óta a kisodai határban szerez magának olcsó telket és a nagy városi lakáshányra való tekintettel az új villamos következtében egyszerre felszökne árban, akkor ezen kisemberek részére teljesen lehetetlen volna, hogy maguknak családi házat építsenek.

Kénytelenek volnának százan és százan, akiket foglalkozásuk Temesvárhoz köt, kiesi, dohos tömeglakásokban szorongani és egészségüket és gyermekeik egészségét tönkretenni.

Klein építésznek az az állítása, hogy a város a mostani erzsébetvárosi fátélek helyére tervezte a nagyszabású vásárcsarnok építését, tévedés. Temesvár városa ugyanis már régóta tervbevette a vásárcsarnok megépítését, azonban a helyet nem határozta meg. Viszont az tény, hogy a Klein építész által felvetett hely erre igen alkalmas, talán a legalkalmasabb volna és azért az eszme megszívlelendő.

— Abban Klein tanárnak teljesen igaza van, hogy az új terv elfogadása esetén a városrendezési terv bizonyos része felborulna.

Az Erzsébetvárosban teljesen új városrendezési tervet kellene megcsinálni, mert hiszen a régi terv szerint a mostani bázisai vágány pályájának nagy része beépítésre kerülne.

Igaz, hogy ez felborítaná a telekspekulációt, de viszont más helyeken való telekspekulációnak nyitna szabad utat. Annyi bizonyos, hogyha a tervet, melyet Klein építész felvetett, megvalósítanak, ezzel enyhítenék a temesvári lakásinséget, mert még több sietnének a városból a külső területre lakni, mivel a villamossal könnyen jöhetnének a városba foglalkozásuk után.

A magunk részéről mindenesetre megállapítjuk, a terv van annyira érdekes, hogy érdemes felőle vitázni. Eppen azért szívesen vesszük, ha a szakemberek további hozzászólásaikra felhasználják a Déli Hírlap hasábjait.

Egy héten

két halottja a Lunzer-családnak
Temesvár, dec. 21.

Súlyos csapás érte ismét a Temesvárott köztisztviselőben álló Lunzer-családot. Lunzer József oravicei szálloda és vendéglőtulajdonos hatvankét éves korában hirtelen meghalt. Négy évtizedet meghaladó időn keresztül szorgalmas és képzett tagja volt a vendéglősiparnak. Annak idején a temesvári Hungária kávéház népszerű főpincére volt, majd önállóította magát és a Városház-utcában, valamint a Lloyd-soron volt kitűnő hírnévnek örvendő étterme. Öt év előtt Oravicára költözött, ahol megvette a Korona-szállodát, éttermet és kávéházat, amelyet figyelmességével és szak tudásával hamarosan felvirágoztatott. Az érzelmesedésben szenvedő férfi hétfőn estefelé hirtelen rosszul lett és néhány pernyi haláltusa után jobb-létre szenderült. Ravatalánál mélyen sujtott örvegye, született Deutsch Leopoldina, gyermekei, Lunzer Henrik karánsebesi szállodatulajdonos, Béla és Gyula, továbbá a temesvári Scheer-család, valamint kiterjedt rokonság gyászol. A temetés ma délután két óraker meg vége Oravicán. Alig egy héten belül két fivér költözött el az élők sorából, a múlt hét folyamán halt meg ugyanis Lunzer István nyugalmazott temesvári vasuti tisztviselő, aki a most elhunyt Lunzer József testvérbátyja volt.

Finoman

de becsapják egymást

Newyork, december 20.

Owen amerikai szenátor, a demokraták vezére, kijelentette, hogy élére áll az amerikai békerevizions mozgalomnak és spiritus rectora lesz az amerikai revizions ligának. Nyilatkozata során többek között a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Addig nem lesz vége Európában az általános bizalmatlanságnak, amíg a diplomáciának nincsen más célja, mint az, hogy a hatalmak minél finomabban becsapják egymást. Az egymással titkos szerződéseket kötő felek egyike sem bízik meg a másikban és azért egyike sem érdemli meg a bizalmat. Amíg Franciaországban a Quai d'Orsay, Angliában a Downing-street, Olaszországban Mussolini parlamenti szankció nélkül cselekedhetnek, addig Európa békéje nem nyugszik biztos alapokon. Amíg a francia köztársaság elnöke saját kormányának tudta nélkül titkos szerződést köthet, amíg az angol külügyminiszter a parlament előzetes tudomása nélkül háborus kötelezettséget vállalhat, addig Európa nem egyéb mint löporoshordó és a józan ész, értelem és emberi jótett helyett fegyverrel támasztja alá politikáját. Szerintem a biztonság egyetlen formulája, hogy minden invázió a másik ország területére, bármint üreggel történjék is az, nemzetközi bünténynek nyilvánítandó. A Népszövetség minden tagja foglaljon állást ilyesmi ellen és annak visszaverésére álljon segítségül. Ilyen egyszerű deklarációjára van szükség, hogy meg lehessen akadályozni a világnak újra lángba való borulását. A világbéke egyetlen biztosításának módja az, hogy annak megszegését egyesek számára veszedelmessé tegyék.

A DIÁKSZÖVETSÉG SZOLIDARIS A VADLOTT DIÁKOKKAL. Bukarestből jelentik: A keresztény diákok szövetsége tegnap kommunikét tett közzé, amelyben kijelenti, hogy tévedésbe ejtették akkor, amikor az első kommunikében azt közölte, hogy a szövetség nem vállal szolidaritást a fosztogatás miatt bíróság elé állított kilenc diákkal. A szövetség konstatálta, hogy nem mind a kilenc diak bűnös és eddig csak kettő ellen merült fel fosztogatás gyanuja, ami nem is nyert még bebizonyítást. A szövetség ezért kijelenti, hogy fenntartás nélkül szolidaritást vállal valamennyi bíróság elé állított és ártatlan diákkal.

ELIDA

Karácsonyi dobozok

Ajándékozunk szépséget Elidával!

Ezidén az Elida karácsonyi dobozok kiváltképpen izélesen és fényesen vannak kiállitva. Tizenkét különféle doboz 90.- leitől egészen 339 lei-ig. Azonkívül hat csodaszép, selyemmel bélelt luxus-doboz 390 leitől egészen 975 lei-ig.

Ajándékaink bevásárlása előtt ne mulasszuk el

eseményre venni a drogisták és az e szakmába vágó üzletek kirakatait!

Hírek

Almok tanyája

Az almok furcsa kemény legények,
Nem szállnak meg bárhol, a szegények.
Nem hálnak gyors ágyban,
Párnás nyoszolyában.

Elkerülük a dus asztalokat,
Megvetik a zsiros falatokat,
A habzó pezsgőket,
A kacér delnőket.

Inkább hajtják fejük kőköckára,
Szellős pajtában nyirkos lócára,
Inkább áznak-fáznak,
Dideregve állnak.

Mert haláluk a terített asztal,
A cifrára festett gögös négy fal,
Gondtalan kényelem,
A hívságos terem.

Isten szabad ege a szállásuk,
Patakok hűs vizén az ivásuk,
Takarójuk az ég,
Épp ezért oly büszkék.

Villámok között hajtják le fejük,
A vihar barátjuk, nem ellenük,
A holnapnak élnek,
A mátlól elkésnek.

Horváth József dr.

— Titulescu külföldi utazása. Bukarestből jelentik: Titulescu külügyminiszter betegsége mulóban van, láza már nincsen és az addigi tervek szerint a külügyminiszter január hó ötödikén kezdi meg külföldi utazását, majd február közepe táján tér vissza. Elutazása alatt még keresztülviszi a diplomáciai testületben régóta hangzatosított koncepciókat és egyéb személyi változásokat.

— A szubprefektus szabadságon. Boleanian Valér, Temestorontálmegye szubprefektusa, december huszadikától kezdődőleg január huszadikáig szabadságon van. Távollétében ügykörét Pentia József megyei főjegyző látja el.

— Német vicekonzul Lugoson. Bukarestből jelentik: A régens tanács tegnap megadta az ezekvatorát Winkler Losch lugosi lakosnak, akit Lugos székhellyel Németország vicekonzuljává neveztek ki.

— Karácsonyi meglepetés a Whitehouse-áruházban megkezdődött vásárlás. Igen sok hasznos és értékes karácsonyi ajándékot vehet a legolcsóbb és legmértányosabb áron. Egyetlen látogatás a Whitehouse-áruházban (Józsefváros azelőtt Délvidéki palota) mindenképpen meggyőz arról, hogy a legkedvezőbb alkalom nyílik olcsó karácsonyi bevásárlásra.

Ajánlom idej és régi, egyszer és kétszer főzött saját főzésű tiszta szilvapárlatot (Tuica, Rachi de Prune) valamint a sok fajta és minőségű boraimon kívül eddig ismeretlen, kitűnő édeskés piros boromat literenként 22 leiert.

Tóth Sándor

Telefon 189 Mercur k. r. t.

Ellenfelek mutatkoznak a kormányban

amihez hozzájárul a kölcsöntárgyalás megakadása

Bukarest, dec. 20.

Antonescu Viktor, Bratianu miniszterelnök egyik meghitt embere, a kormány megbízásából Párisba utazott a lei stabilizálására irányuló kölcsöntárgyalások lefolytatására. Antonescu feladata azzal a távirattal állott kapcsolatban, amelyet Dreyfus, Románia párisi főkonzula, küldött és amelyben jelezte, hogy egy francia bankcsoport hajlandóan mutatkozik a román kölcsönt a külföldi piacon elhelyezni. A Cuvantul értesülése szerint azonban az a kedvező hangulat, amely a párisi és külföldi piacot jellemezte és amely bizakodóvá tette a román kormányt, hogy a kölcsönt megkapja, igen lecsökkent.

A francia bankcsoport ugyanis arra a meggyőződésre jutott, hogy a legutóbbi események miatt a lei stabilizálására irányuló kölcsönt nem lehetne ezidő szerint kecsesítő sikerrel a külföldi piacokon elhelyezni, mert nehézségek mutatkoztak.

Az ajánlatot tevő bankárok közül többen kifejezték, hogy a mai körülmények között nem hajlandók a kölcsönt perfektuálni és a munkálatokban résztvenni. Ezek a hírek — folytatja értesülését a Cuvantul — arra a meggyőződésre juttatták a kormányt, hogy Antonescu további párisi tartózkodása és esetleges tárgyalása céltalan, amiért Antonescu még a karácsonyi ünnepek előtt visszatér Bukarestbe ahol személyesen is jelentést tesz a kormánynak.

Amíg egyrészt a kormány figyel-

mét a kölcsönnel összefüggő tárgyalások kötik le, addig másrészt a kormány kebelén belül a lemondást, illetve a további kormányzás tekintetében nézeteltérések vannak. Feltétlenül hiteles értesülések szerint Bratianu Vintila miniszterelnök és Titulescu külügyminiszter azt a nézetet vallják, hogy a kormány intézze el a legszükségesebb teendőket, a folyó ügyeket, szavaztassa meg a már benyújtott törvényjavaslatot és azután haladéktalanul nyújtsa be lemondását a régens tanácsnak. Ezzel a véleményrel szemben áll Duca belügyminiszter és Argetolanu földművelésügyi miniszter felfogása. Mindketten azt a nézetet vallják, hogy a kormány maradjon a helyén, ne törődjék az ellenzék esatakiáltásával és folytassa munkáját. A harmadik nézetet Lupu dr. és pártja képviseli. Lupu dr. amellett van, hogy a liberális kormány ne adja fel a helyét, de eszközölje radikális és gyors átmeneti méréseket a kormány kebelén belül, hanem kormányzási rendszerében is. A beavatottak szerint Lupu dr. igényt tart a belügyminiszteri székre.

A kormány kebelében jelentkező ellentétek Bratianu Vintila miniszterelnököt nem hagyták minden hatás nélkül és a miniszterelnök az utóbbi napok eseményei miatt már hajlandó lenne karácsony után visszavonulni.

Ebben a szándékában azonban megakadályozták Duca és Argetolanu. Minden valószínűség szerint a harc a kormánypárt és az ellenzék között ilyen formán még hevesebbnek ígérkezik.

— A Gyárváros új rendőrkormányos. Crenian Aurél rendőrprefektus a Temesvárra visszahelyezett Popovicu Mihály rendőrigazgatót a gyárvárosi rendőrkormányos vezetésével bízta meg. A belügyminiszterium Sebastian Gheorghe rendőrtisztviselőt Temesvárra rendőrkormányosnak nevezte ki. Az új rendőrkormányos a prefekturán nyert beosztást.

— Betiltott népgyűlés. Fogarasról jelentik: A kormány betiltotta Fogarasban a nemzeti parasztpárti szervezet népgyűlését. A népgyűlésre igyekezőket a rendelet szerint nem engedték Fogaras városába bejutni.

Jól jár az, aki

Es-Ka cipőt visel

Gyárváros, Fő-utca 24.

— Halálhozó automobil. Párisból jelentik: Bernay közelében egy automobil, melyen egy egész család utazott, felfordult. Az utasok közül a férj, felesége és leánya a helyszínén meghaltak, az anyós és az após, akik szintén a kocsin utaztak, életveszélyesen megsebesültek.

— Halálra vannak ítélve. Provincetawnból jelentik: Az S. 4. buvárhajóval elsüllyedt matrózok morsejelekkel életjelt adtak magukról és közlik, hogy sürgős szükségük van levegőre. A hajóban a hőmérséklet harminchét Fahrenheit-fok. A buvárok azonnal válaszoltak és közölték, hogy a segítségnyújtás érdekében mindent megtesznek, ami lehetséges volt. A mentési munkálatok parancsnoka most kísérletet tesz, hogy torpedócsöveken keresztül vizet, levegőt és élelmiszert szivattyúzzon be az elsüllyedt hajóba. A mentést az erős iszap és a vihar nehezíti. Valószínű, hogy a hajó kiemelése negyvennyolc óra alatt nem sikerül és megtörténhetik, hogy ezalatt abban elfogy minden levegő.

* Messze földön nem talál olyan szórakozást, mint a Lloyd Tavernában. Nagyszerű kabaré műsor. Kiváló ételek és italok. Parkett-tánc.

— Minden este telt ház kacagja végig a Palac-kávéházban Ujváry Károly egy órán át tartó teljesen új műsorát, továbbá a három Edillias komikus revüt. Elizarow nagyszerű orosz kvartettet, Falus Margit operaénekesnőt és a decemberi új műsört! Szolid kávéházi árak, meleg vacsora vendéglői áron. Vasárnap délután öt órai műsoros tea.

— Magyar tanár a római egyetemen. Rómából jelentik: Fedele olasz kultuszminiszter Gerevich Tibor dr. a római tudományegyetemen a magyar történelmi és irodalmi tanszékre rendes tanárnak nevezte ki.

— Tegnap nem érkezett meg a Szimplon. Bukarestből jelentik: A Szimplon tegnap nem érkezett meg Jugoszláviából, ami valószínűleg a nagy hóviharakban leli magyarázat. Ez nkivül nem futott be a fővárosba tegnap a Czernovicz-bukaresti, va amint a Konstanca-bukaresti gyorsvonat sem, amelyeknek már reggel kellett volna megérkezni.

Bársonyok	90.— lei
Férfi ruhaszövet	198.— "
Női ruhakelmék	65.— "
Barchendek	39.— "
Klott paplanok	490.— "

Csak rövid ideig!

Kermann Singer Józsefváros Skudier-ter 3.

— Csempészhajók párbaja a tengeren. Stockholmból jelentik: Svédországban tudvalevőleg alkoholtilalom van és azért — akárcsak Amerikában is — vigan folyik a szesz italnak az országba való becsempészése. Nem messze Hangoetól egyszerre igyekezett egy finn és egy eszt hajó a part felé, hogy ott leadja a maga csempészárúját. Az eszt hajó lett a versenyben a győztes, kirakta pálinkáját és el is adta azt. A később érkezett finn hajó már semmit nem tudott eladni. Emiatt a két hajó között formális harc fejlődött ki. Ennek során a finn hajó teljes gőzzel ment neki az eszt hajónak, amely kettő törött és elsüllyedt. Legénységét egy amerikai hajó mentette meg.

6 személyes ebédkészlet már 900 leitől,
6 személyes csiszolt üvegkészlet már 450 leitől,
ADLER üvegüzlet, Temesvár II.

— Nagy urakkal együtt a börtönbe. Párisból jelentik: A vizsgálóbíró tegnap Blumenstein bankár kötvényhamisítási ügyében erősen kompromittált Tovbini tőzsdeügynököt hallgatta ki, aki ezeket mondotta: Kétfelm, hogy börtönbe csuknak. De ha mégis be kell oda mennem, egy nagy urak társaságában vonulok be oda. A börtönbe több magasállású politikus, sőt néhány miniszter is utánam jön.

— A Lloyd Tavernában az összes tagok december hó tizenhatodikától kezdve új műsört mutatnak be. Boyer és Waldner komikusok szenzációs Patt és Pattachon utánzatokkal, valamint kacagtató mokákkal mulattatnak. A zenét az országos nevű Marian-Muntean zenekar szolgáltatja.

BRADA JAROSZLAV
Gyárv., Fő-utca 10.

Fuvós és vonós hangszerek gyártása. Javítások gyorsan, pontosan, olcsón! : Hurok, szájharmónikák, okarinák, gyanta és az összes aktrészek állandóan raktáron.

Olcsó karácsonyi vásár!

Lunzer Józsefné, született Deutsch Leopoldina mélyen szomorodott szívvvel tudatja a maga és gyermekei valamint az egész rokonság nevében, hogy drága jó férje

Lunzer József

e hó tizenkilencedikén 62 éves korában rövid szenvedés után meghalt.

A felejthetetlen halott temetése e hó huszonegyedikén délután két órakor megy végbe Oravicin.

Nyugodjék békében!

Lunzer Henrik
Lunzer Béla
Lunzer Gyula
gyermekei.

Lunzer Henrikné
szül. Scheer Margit
Lunzer Béláné
szül. Töppler Emma
menyei.

Özv. Lunzer Laura
sógornő.
Lunzer Rózsika, Dudi
és Bogica
unokái.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala BCB Cluj-Napoca.

Karácsonykor ne hiányozzanak egyetlen asztalon sem a
TEMESVÁRI SÖRFÖZDE R.-T. vezető sörmárkái:

Record-Specială

világos, magas foktartalmu,

English-Porter

erős foktartalmu, barna.

Legfinomabb iz, magas tápérték.

Tetszetősen adjusztálva, csak eredeti sörgyári palack-
töltésben kapható.

— LÁNGOKBAN ALLO VONAT.
Bukarestből jelentik: Az éjszaka folyamán egy petroleumszállító vonat amely negyven megötött ciszternából állott, Fatesti és Konstanca állomások között Ovidiu helyiség mellett kisiklott. A balesetet a vonat fékszerkezetének elromlása okozta. Tizenkét benzinnel telt kocsi kigyulladt, elégett és elpusztította a vasúti állomás épületét is. A katasztrófa részletei még ismeretlenek. Hír szerint egy fékező és egy katonát életüket veszítették. A forgalmat egyelőre átszállással bonyolítják le.

Ajándék tárgyak

Moser-üvegek, ólomkr. stályók, Rosenthal-porcellánok, valódi japán tárgyak
ADLER üvegüzlet, Gyárvaros

— Agyonlőtt egy határőrt. Losonról jelentik: Nem messze Losonótól a magyar határ közelében agyonlőve találtak Pilár Gusztáv csehszlovák határőrt. A gyilkosságot Tenika Lajos katonaszökevény követte el, akit a határon Pilár feltartóztatott. A gyilkos Teniát magyar területen, Szécsényben elfogták. A kiadatási eljárás ellene a csehszlovák katonai hatóság megindította.

* Konyhaberendezési tárgyak, alpaka evőeszközök és asztali készletek, kerti eszközök leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

— A temesvári evangélikus nőgyelet karácsonyfa-ünnepélye. Az evangélikus nőgyelet, mint minden évben, az idén is szép egyházi ünnepély keretében ajándékozta meg a szegényeket. Az ünnepi beszédet Bohus Károly főesperes mondotta. A megajándékozott gyermekek szavaltak, a gyermekének pedig szép karácsonyi dalokat énekelt. Az ünnepély hangulatának emeléséhez az Eintraucht dalegylet alkalmi ének előadásával nagyban hozzájárult. Ez alkalommal a nőgyelet 40 gyermeket, közülök 30 evangélikus gyermeket, ajándékozott meg fehérneművel, meleg ruhákkal, harisnyákkal és süteménnyel. Továbbá 56 munkaképtelen szegény részsült pénz és élelmiszer adományban.

Árverési hirdetés.

Alulírott mint a vagyonbukott Singer Testvérek csődötmegegnoka ezennel közhírré teszem, hogy a csőd-választmány határozata folytán a csődleltár 48, 49, 50, 51, 70—76. tétele alatt felvett üzleti berendezések portárel közbenjötté mellett nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladtnak.

Az árverés folyó hó 22-én délután 6 órakor Blum szállító raktárában Timisoara, IV., Bulev. Carol 1. tartatik meg.

Dr. Ocnariu János,
csődötmegegnok.

Csődkiárúsítás Drachler Vilmos

ékszerüzletében, Hunyadi-utca 3
Naponta délután 4—6 óra között
detaleladás
mélyen a beszerzési áron alul.

Dr. Bárdosy
csődötmegegnok.

Szintézis és analízis

Irta: Georges Pourcel

Célestin Borgnol kertész-kémikus volt. Ez a mesterség elege jól jövedelmezett számára s néhány évvel ezelőtt csinos vittat is vásárolt.

Igaz ugyan, hogy ezt a villát az év hat hónapjában berbealta a furdóvendégeknél, mert Célestin Borgnol modoriet lakarekos ember volt. Hogy a berleti összeget növelje, feleségének és felnőtt leányának egy kis sarokban szorított helyet, ambar ő maga egyeül aludt a tagas laboratóriumban.

A két nő szelid volt és csendes. Kiszolgálak a villa mindenkor berlőit s gondolni sem mertek arra, hogy holmi költséges élvezetben legyen részük.

Rosine, a tizennyolcéves leány tagadhatatlanul csinos volt s szépségét még az idomtalan ruha sem tudta eltakarni. Valamikor az anyja is nagyon szép lehetett; az arcok és lelkek amatőrje bizonyára még most is felfedezett volna benne néhány elragadó vonást.

Ezen a nyáron a kaszinó táncánára volt a villa lakója. Kissé elhízott fiatalember volt, azonban a parketten szilfidi könnyedséggel mozgott. Néhány nap múlva megkérdezte Rosinet, hogy miért nem tanul ő is táncolni?

— Papa nem engedi — felelte a leány.

— Meg aztán sokba is kerül — tette hozzá az anya.

— Dehogyan is kerül sokba, semmibe sem fog kerülni, — bizonygatta lelkesen a fiatalember. — Hiszen a kisasz-

— Villamos forgalom villamoskocsik nélkül. A villamos telep nagy gépe éppen a legrosszabb időben romlott el. A nagy hidegben az emberek hiába várnak a megállóhelyeken a villamos kocsikra, amelyek sehogy sem akarnak jönni. A villamostelegen beállott üzemzavar következtében a kocsiknak még a fele sem közlekedik. Még ennél nagyobb baj az, hogy reggel kilenc óráig még ez a kevés kócsi sem jár mind. Minden fővonalon csak két-két kócsi van forgalomban. És ez éppen abban az időben van így, amikor az emberek ezrei sietnének hivatalba, munkába. Százával várnak az emberek a megállóhelyeken félórakon keresztül és végül is kénytelenek gyalog elindulni, hogy aztán a villamos jóvoltából későn érkezzenek meg céljukra. Kívánatos volna, hogy a villamosvasut vezetősége valamelyes megoldást találjon rá, hogy a foglalkozásuk után reggel siető emberek villamos kocsit kapjanak. A villanytelep igazgatósága tegnap kijelentette ugyan, hogy a mizériának már vége, mert ezentul az áramszolgáltatásban nem lesz fennakadás és a villamoskocsik forgalma ismét normális. Reméljük, hogy a gépek kijavítása nem lesz újból csupán időleges jelenség.

szony nagyszerű lábait a foxtrottra teremtette az ég s olyan kezes, hogy a legtökéletesebb táncnánót képezhetjük belőle. Aranyat ér ez a fel nem ismert talentum...

Ez az érvelés Célestin Borgnolt is meghatotta. Másnap már anya és leánya a kaszinóban voltak. Az anya az első napokban csak Rosinet nézte. Egy hét múlva, mikor a táncnár hozzálépett és áradozva jelentette ki, hogy Rosine a jövő szezonban már maga is taníthat, elpirult az örömtől.

— Talán nagyságos asszony is megpróbálná? — kérdezte a táncnár és gyengéden átfogta a derekát. Az asszony mintha hipnotizáltak volna, úgy követte őt a táncba.

Egy napon Rosine egyedül tért vissza a városból. Fáradt volt és komor. Besietett a laboratóriumba s mikor apját meglátta, odakiáltotta neki:

— Mama elutazott!

— Elutazott? Hová?

— A szeretőjével utazott el, nem ted? Megszöktette tőlünk a táncnárt... Ő, maga mondotta nekem... No, mindegy, de legalább a szezon végét megvárhatta volna...

A vegyész ezt a folyamatot nem értette meg. Leült az egyik székre és sír.

— Az anya elszökött! A leánynak nincs szíve! Ezt tették velem, aki szintézist akartam csinálni az életekből...

— Jobb lett volna, ha meglegszel egy egyszerű analízissel, — mondotta Rosine hidegen.

— Felsőházi tag nem lehet bakter. Budapestről jelentik: A felsőházban több mentelmi ügyet tárgyaltak, a melyek közül legérdekesebb Sziijj Bálint esete. Sziijj Bálint ugyanis Nagyigmánd községben lakik állandóan, ahol a lakosok sorban teljesítenek bakteri szolgálatot. A községi bíró feljelentette Sziijj Bálintot a járásbíró-ságon, amiért a soros bakteri szolgálat teljesítését megtagadta. A járásbíró-ság ezt a feljelentést a mentelmi ügy felfüggesztése miatt áttette a felsőházhoz. A felsőház megállapította, hogy bakteri szolgálat egy felsőházi taghoz méltatlan, mindazonáltal Sziijj Bálint mentelmi jogát felfüggesztette.

— Rossz bizonyítványa miatt felakasztotta magát egy diák. Szakolcáról jelentik: M a z u r Pál tizenhat éves hatodikos gimnazista karácsony előtt rossz bizonyítványt kapott, amit anynyira szívére vett, hogy eltűnt hazulról. Másnapra találtak rá apja szülőjének présházában, ahol elkeveredésében felakasztotta magát.

* A „Royal“-kávéház vezetősége tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy f. hó 15 től kezdve ismét bevezette a világvárosi műsort a kávéházba. Kávéházi műsor kezdete 10 órakor. A barban külön műsor 12 órakor. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri Gombás István.

— Magyarország építő munkája. Budapestről jelentik: A magyar költségvetési év második felében mintegy hatvan millió pengőt fordítanak terméketlen területek megtermékenyítésére, kislakások építésére, államvasuti beruházásokra, kórházak, iskolák és utak építésére, valamint a kivitel megszervezésére.

— Nemzetközi utlevél az újságíróknak. Párisból jelentik: A nemzetközi sajtósövetség végrehajtó bizottsága nemsokára összeül. Az ülésen javasolni fogják, hogy az újságírók részére a Népszövetség pecsétjével ellátott nemzetközi utlevélet állítsanak ki, amely mindennemű külön vizumozást feleslegessé tesz és tulajdonosának egyben igazolványul is szolgál.

Képes és mesekönyvek GALAMBOS-cégnél

— Meghalt tizedik gyermekének születése után. Fábrián János gyertyámosi téglagyári munkás harminchat éves feleségét, aki fiatal kora dacára már tizedik gyermekének születését várta, néhány nap előtt a temesvári Fehérkereszt kórházba hozták. A csecsemőt, amely már születése előtt meghalt, operációs uton kellett az anya testéből eltávolítani. A szerencsétlen asszony a műtét után gyermekágyi lázt kapott, amelybe tegnap belehalt.

Követeljen mindenütt

AMITIE-bélyeget.

* Karácsonyra vásároljon fából faragott lusztert, asztali, álló vagy függőlámpát, keretet, kazettát Száthó László szobrásznál III., Királyutca II sz. alatt.

— Elfogott katonaszökevény. A temesvári rendőrség egy józsefvárosi tömegszálláson elfogta Kiss István magyarországi katonaszökevényt. Kisst beszállították az ügyészségre, ahol felelnie kell a jogosulatlan határátlépésért és azután büntetésének kitéltése után a határra toloncolják.

Versenyen kívül!

Karácsonyra vásároljunk

Kincs-nél

télikabátot

Kincs-nél

angol átmeneti kabátot

Kincs-nél

városi bundát

Kincs-nél

bőrkabátot

Kincs-nél

szőrmekabátot

Kincs-nél

férfiöltönyt

Kincs-nél

gyermekruha különlegességet

mert minőség és olcsó ár tekintetében

KINCS ARTUR

ruhatelepe

Gyárvaros, Andrássy-ut Tel.: 18-53

Versenyen kívül áll!

Örökké fiatal marad, ha Mária-szeplőkrémet használ!

Ártalmatlan! Hatásáért felelősség!
Mária-puder 35, 20 L, szappan 18 L,
Három tégelyt díjmentesen küld a fő-
lerakat: CSASZAR-patika, T.-Mureş,
Timişoara-n Gea-Krayer, Belváros Kertész-gyógytár, Józsefváros.

Halló!

Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Halló!

„ELITE“ uridivat és férfiruha áruház
Temesvár, IV. Fröbl-utca 46. Preyer-utca sarok.

Kaphatók: Nyakkendők, zoknik, nadrágtartók, s.b. Nagy választék puplín és zefír férfiingekből. Kalapjavítások a legkifogástalanabb kivitelben a leggyorsabban készülnek. Szolid beszerzési forrás női, férfi és gyermekdivatcikk. Nagy választék kalap, sapka, fehérnemű, harisnya, keztyű, esőköpeny, sítábot, Pullover, Weste, vászon örlőközökből.
1937

Látogassa meg az idén is

vételkényszer nélkül a nagy

karácsonyi játékarukiállítást

STERNFELD A. utóda cégnél

SCHWARTZ GYULA

Temesvár-Belváros, Merczy-utca 2.

1614

Rothermere

akciója a kisántánt előtt

Páris, december 20.

A lapokat élénken foglalkoztatja a kisántánt legközelebbi konferenciája, amely január hó második felében Bukarestben ül össze. A konferencia összehívását az tette szükségessé, hogy Brătianu Jonel miniszterelnök halála után újból megerősítsék a kisántánt többi államai és Románia közötti viszonyt, valamint hangsúlyozzák a szövetség változatlan szilárdságát. Lehetségesnek tartják azt is, hogy Lengyelország szintén belép a kisántántba. A konferencia programjának nagy részét Magyarország magatartása és a Rothermere kérdés foglalja el. Szó lesz azonkívül a dunai gazdasági blokk létesítéséről is, amely tervet Franciaország és Németország szintén helyesli. Lengyelország bukaresti követe mint megfigyelő mindenestre részt fog venni a kisántánt konferenciáján. A lengyel megfigyelőnek a konferencián való részvétele élénk bizonyíték amellel, hogy Lengyelország komolyan foglalkozik a kisántántba való belépés gondolatával.

Színház

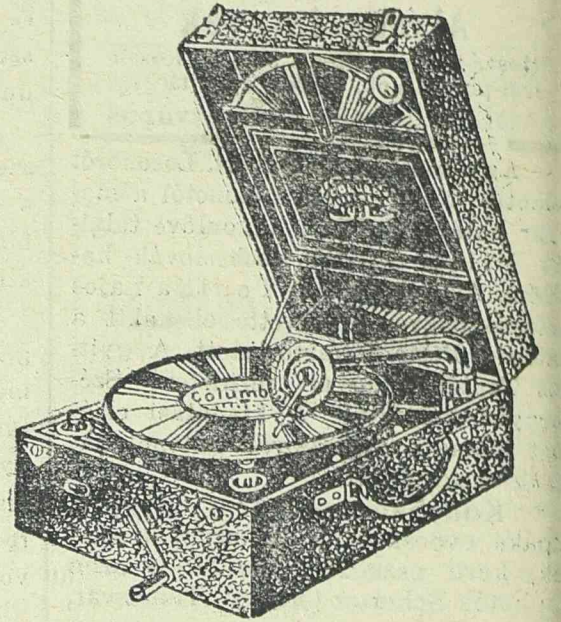
A német színház kapunyitása. Ünnepe volt tegnap a temesvári németeknek: közel egy esztendő hallgatása után újra megszólalt a városi színházban a német muzsa. A német színház megnyitása egyben igazolta azt, hogy a kultúra közös kincs, mert a színházban a német társadalom előkelőségein kívül ott láttuk a főbb ifjú nemzetségek képviselőit is. Bemutatóként a német színtársulat Bernau és Österreicher remek vígjátékát, az Édenkertet választotta. Ott élt a színpadon előtűnk az elszegényedett bárónő, aki öltöztető lesz egy mulatóban, de az év tizenegy hónapja alatt minden garaszt félrerakja, hogy egy hónapig előkelő fürdőhelyen élhessen, mint valaha régen. Van a mulatóban egy leány, akit szabadságára magával visz. A leányba — ki mint a bárónő gyermeke szerepel — beleszeret egy gazdag arisztokrata és feleségül kéri. A lakodalom azonban kiderül, hogy a lány áncosnő és a vőlegény szakít. De mégsem tud nélküle élni és mivel különben is kiderül, hogy a leány a mocsárban is megmaradt lilomnak, mégis feleségül veszi. A színpadon a történet tökéletes előadásban egy perccel előtűnk, mint egy darab élet. Valamennyi színész kitűnően játszott, az összjáték pedig elsőrangú volt. A német színtársulat egy csapásra megnyerte a közönség tetszését, ami nemcsak a sűrű tapsban, hanem a vigyorgások során egyre felhangzó sok nevetésben is megnyilvánult. A tegnapi bemutatás biztos ígéret volt abban, hogy a német szezon sikeres lesz.

Candida. A temesvári német színház ma este tartja második előadását. Színrekerül Shaw Bernátnak Candida című színműve. Candida egy lelkes felesége, aki beleszeret egy fiatal emberbe, de becsületessége nagy dilemmát kelt lelkében. Ez a darab is olyan mint minden Shaw-darab: tele van gunnyal és párbeszédei mesteriek. Holnap Frantisek Langer prágai szerzőnek Peripherie című színműve szerepel a műsoron, melyet Berlinben Reinhardt Miksa rendezett és amelyet Budapesten jelenleg Külváros címen játszanak. Mindkét darabot elsőrangú szereposztásban, tökéletes rendezésben hozzák színre. Az előadások este félkilenckor kezdődnek. Jegyek elővételben a színházi pénztárnál délután 11-1 és délután 4-6 óra között kaphatók.

COLUMBIA

Graphophone Co. LTD. LONDON

Az egyetlen tudományos alapon felépített beszélőgép
Az egyetlen tudományos alapon gyártott 2 ZÓNÁS HANGDOBOZ

A stereoskopikusan megszerkesztett hanggür megakadályozza a hang túlzott visszaadását. Élethűen reprodukálja a hangot.

Mindezen előnyöket nyújtja a **VIVA-TONAL**

COLUMBIA Grafonola

Nagyromániai vezérképviselő: G. M. POGÁNY, București, Bulv. Carol 4.

Művészet

Kultúrest a magyar egyetemi hallgatók javára. A temesvári dalosegylet karácsony másodnapján, hétfőn este félhét órai kezdettel tartják meg jótékony célú kultúrestélyüket. Azért félhét órakor, hogy mindenkinek alkalma legyen az összes temesvári dalárdák tagjaiból ez alkalomra egyesített hatalmas kórusában gyönyörködni és tanuja lehessen annak a ritka eseménynek, amely az est egyik fénypontja lesz. Incedy Joksmán Ödön dr., a romániai magyar dalos- szövetség elnöke, ugyanis gyönyörű baritonján megszólaltatja majd a magyar népdalköltészet legszebbjeit, páratlan művészi tökéletességgel. A közönségnek alkalma lesz elmélyedni a magyar dal szépségeiben Incedy Joksmán gyönyörű éneke nyomán, amelyet Kálló Géza kitűnő zenekara fog kísérni. Műsorának legszebb számai között foglalnak helyet a magyar nép lelkét visszatükrözőtető következő örökszép dalok: Nem mondom meg soha néked... Elmegyek ablakod előtt... Suttognak a lombok... Te vagy te vagy barna kislány... Klagenfurti kaszárnyában... Jegyek előre váltathatók a Banat irodában. A belépőjegyek árai 40, 60, 80, 100, 150 lei és adó. A kultúrest a bukaresti magyar egyetemi hallgatók segélyezését szolgálja. A hangverseny a Tiszti Kaszinóban megy végbe.

A Zenebarátok Társasága hétfői szinfonikus hangversenyén is sajnálatosan érezhető volt a gazdasági krízis hatása, amely ugylátszik idei hangversenyszézonunkra is reányomja bélyegét. A mindenkori zsufolt házat vonzó hangversenyre bizony üresen maradt a terem néhány széksora, pedig a zenei teljesítmények megérdemelték volna, hogy a Zenebarátok Társaságának hű közönsége teljes számban jelenjék meg. A bevezető Figaronyitány esipkefinomsága, igazi mozzart zene, amelynek lelketvidítő pajzán ritmusa visszhangot talál azoknál, akik a súlyosabb klasszikus zeneirodalom mélységeibe behatolni fáradtságosnak tartják. A mozzart zene leheletszerű finomsága után kontrasztként hatott a Haydn Oxford Symfonia mély érzésteli világa, amelynek kül-

nösen második tétele nemes egyszerűségével talált utat magának a hallgató szívéhez. Az estélyt befejező Tschalkovszky olasz Capriccioja, az örökké kék olasz ég alatt eltöltött napok háttérében íródott, a nagy orosz zene-költőnek egyik legközvetlenebb, hangszerezésében is legragyogóbb zenekari műve. Az est szölistája Ungár Boriska hegedűművész volt, aki a zenekari pulpitustól lépett zenekarának dobogójára, hogy a hegedűirodalom egyik legnehezebb és az előadóművész minden kvalitását igénybevevő művében, a Paganini D-dur koncertben számoljon be utóbbi tanulmányainak haladásáról. Ha a mű nehézségei talán tulontul is igénybe vették a fiatal művésznő elismert képességeit, de az a könnyed stílus, amellyel a hangversenymű boszorkányos technikai nehézségeit legyőzte, teljes elismerést érdemel. Vonókezelése ma már kiegyenlített, tudja, érzi, hogy mit játszik és magában viszi előfeltételeit az előjövendő nagy sikereknek. A közönség zúgó tapsokkal és illatos virágodományokkal köszöntötte városunk nagy reményességét és Neubauer Gidát, a zenekar kiváló dirigensét.

Román és olasz festők kiállítása. Román és olasz festők műveiből kiállítás nyílt meg a Skudier-parkban levő Palace terrasz helyiségében. A kiállítás gazdag anyaga, a kiállított képek finomsága külön jellegzetességet kölcsönöz a kiállításnak, amelyen az olasz stílus domináló szerepben jut kifejezésre. A kiállítás egész nap nyitva van december hó huszonegyedikétől január hó tizenhatodikáig.

Közgazdaság

Uj bankfiók az Erzsébetvárosban. A Sváb Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság a mai napon Temesvárott az Erzsébetvárosban, Piata Labovary (Telekház-út) 1. szám alatt új bankfiókot nyitott, melynek vezetésével a központi főtitkár, Hasenfrazt András lett megbízva. Ezen bankfiók alapításával a Sváb Kereskedelmi és Iparbank részint erzsébetvárosi ügyfeleinek kíván nagyobb kényelmet nyújtani, másrészt ilyen módon öbajtja az erzsébetvárosi polgárság, az ipar és kereskedelem érdekeit, valamint a környékbeli lakos-

ság igényeit fokozottabb mértékben figyelni és előmozdítani. A fiók szerez igazgatóságot is alakítottak, amely tekintélyes és vezető erzsébetvárosi urakból áll. A bank ezzel már tizenkilencedik fiókját kelte életre. Tizennyolc fiókja tudvaleg a Bánság jelentősebb helyein, azonkívül a bank több vidéki intézetekkel is szoros érdeklődősséget tart fenn. Az intézet alapítókéje tízöt millió lei, amelyek harminc millió leire már előbb elhatározott emelése fokozatosan történik meg, nál is inkább, mivel a speciális bizottságnak erre vonatkozó engedélye már hetek előtt megérkezett az intézet. A tartalékalap körülbelül négy millió leire rug, a betétek összege pedig már egy kétszázhusz millió leire tesz ki. A Sváb Kereskedelmi és Iparbank megszervező, erős szervezettel rendelkezik, szolid alapon elővigyázatos üzleti politikát követ és mindenkor arra rekszik, hogy ügyfeleit előzékenyen megbízhatóan szolgálja ki. Meggyünk róla győződve, hogy az új erzsébetvárosi fiók szolid és egészséges üzleti elvek betartása mellett sok hasznos munkát fog végezni.

Tudomány

Temesvári orvosok előadás aradi kongresszuson. Két napon keresztül kongresszust tartott a Romániai Országos Orvosszövetség Aradon, ahol számos temesvári orvos is részt vett. A kongresszusra közel három orvos gyűlt össze és a tanácskozás mindvégig a kisebbségi szeretet jeleiben folyt le. Előadást tartott több temesvári orvos is, akiket nagy figyelemmel hallgattak meg. Candian Sándor dr. közkórházi igazgató orvos a bélrákról, Gábor Liviusz dr. a Fehér Kereszt igazgató-főorvos méhen kívüli terhességekről, Neuman dr. a bánsági gyermekhaláloságról, Corean dr. a vörheny megelőzéséről, Preda dr. a szénszerium felhasználásáról, Popovicu dr. a fogbetegségeknek a szembajokra való hatásáról, Russu Tivadar dr. az izomgörcs kezeléséről tartott előadást. Telegutiu dr. pedig a saszvaesórán szólalt fel és örömmel vőzölte a vezetőséget, hogy az egészségügyikerületnek ilyen szép közgyűlésében tartották meg a kongresszust. Megállapítja, hogy Aradon az orvosok között sohasem voltak ellentétek.

Szerelem a vérpadon tul...

Regény a parasztlázadások idejéből

Az ajtónyílásra nem rezzent fel. — Tisztelendő kanonok ur, — szólt smidthannes vakmerően. Semmi válasz.

Ujra szólt, de megint nem kapott feleletet.

Odament az ősz paphoz és megérintette a kezét.

A kéz jéghideg volt.

Benedek kanonok már nem élt.

Este a bibliát olvasta, amikor az Ur néges szolgáját váratlanul magához szította. Az aggot szívészélhűdés ölte meg. Isten nem akarta, hogy öreg papjatanuja legyen az elkövetkezendő hozalmaknak.

Az apátur gyilkosa megrémült a holt kezének érintésétől. Rémműletében nekiesett az asztalnak és felfordította a gyertyát.

A gyilkos hanyathomlok futott ki a szobából. Végigszaladt a sötét lépcsőre. Lépései visszhangzottak. Ugy tűnt neki, mintha a halott kanonok léne utána.

Fellelékzett, mikor végre kívül volt meg sem állott hazáig.

Odafent az emeleti szobában pedig elborult gyertya lángjától tüzet fogt a biblia, az asztal, a halott ruhája. Csakhamar merő láng volt az egész szoba.

Egy óra múlva az égő apátság lángbevilágították az egész völgyet.

Az összeesküvők örei pedig, akik élnappal strázsáltak a hegyek tetején, látva a tüzet, azt vélték, hogy megtörtént az első jeladás. És csakhamar köröskörül kigyulladtak a hegyeken a jelző tüzek. És sorra kigyulladt a tüzek a hegyek tetején, egész Salzkammergutban, aztán tovább, tovább egészen Bajorországig.

Es sok-sok ember, aki ott hordta nyakán Magdolna kendőjének vérben áztatott szalát, fegyverbe sietett.

A Salzkammergutban kiltört a lázadás.

IX.

Megrendülve értesült a püspök a történetéről. Utána azonban gyors és natározott intézkedéseket tett.

Meghagyta, hogy az apátur holttestét ravatalozzák fel a székesegyházban. Azonban vigyázni kell, nehogy Salzburg lakossága megtudja a való borzalmasságot, azért a koporsó mindjárt lezárandó, hogy a fej hiány ne lássék. Az apátur ünnepélyes temetését harmadnapra tüzték ki.

Gáspár vitéznek pedig megparancsolta a püspök:

— Fiam, te katonáiddal még ma éjszaka visszavonulsz. Jelentkezel György lovagnál a várnagynál és elmondott neki, hogy mi történt. Nagyon résen legyetek, mert ugy látom, nyugtalan idők előestéje köszöntött rank. A várat erősen tartsátok. Minden eseményről azonnal hirt adjatok.

Gáspár vitéz és katonái nemsokára ott poroszkáltak ismét lovaikkal az országuton visszafelé, amelyen nemrég jöttek volt, magukkal hozva az apátur megesonkitott hulláját.

Már közeledtek ama helyhez, ahol a gyilkosság történt, mikor a vitézek egyike keleti irányba mutatott és szólt:

— Ihol ottan piroslik az ég alja, szinte azt lehetne hinni, hogy a nap már felkelőben van.

Rőt pirosságot láttak ott, amerre a vitéz mutatott. Először valami csillag feljöttének nézték, de aztán látták, hogy a piros fény sávossodik, szélesedik, magasba nyulik.

Az égő apátság lángjainak fényét látták anélkül, hogy sejtették volna a pusztulást.

Gyorsan, megállás nélkül lovagoltak tovább. Utjuk iránya is arra vezetett, ahol az a fényesség ragyogott.

De aztán meglepődve látták, hogy a hegyeken jobbra is, balra is, hátul is, elől is sorra gyulnak ki lobogó, a magasba csapó fények.

Mintha az ég valamennyi csillagja leszállott volna a földre és egy-egy hegytetőn keresett volna magának szállást.

úrthetetlen szorongás fogta el a vitézeket. Nyugtalanokdakt. Nem tudták a dolgot mire magyarázni.

Megsarkantyuzták lovaikat és valóságos rohantak, mint a szélvész. Minél tovább jutottak, annál több fény gyult ki a hegytetőkön.

De akárhogy is száguldottak, mégsem kerülte el a figyelmüket, hogy az utak mentén, az erdők szélén, a bokrok határán valami titokzatos sürgősforgás észlelhető. Mintha sötét emberek bujkáltak, siettek volna tova. A fekete árnyékban fekete alakokat láttak settenkedni.

Csupa tajték volt a lovuk, mikor végre megérkeztek a vár elébe. Csodálkozással látták már messziről, hogy a várárkon keresztül vezető hid le van bocsátva. Először azt hitték, hogy messziről észrevették jövetelüket és azért engedték le a hidat.

Mikor Gáspár vitéz lova először rohant át a hidon, a kapuban áttó strázsát megkérdezte:

— Hol van a várnagy?

— Elment az oltáshoz.

— Miféle oltáshoz?

— Hát ég az apátság.

Gáspár vitéz ijedten fordította fejét hátrafelé. Ott látta a borzalmas pusztulást. Az apátságból már csak a falak állottak, feketén, kormosan és közülük fel-felesaptak a lángok.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések

OLVASÓINK, akik nem előfizetői a lapnak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy ez év december, jövő év január és február havában szintén tíz leierért kapnak egy tíz szög terjedő apróhirdetést, ha az alábbi szelvényt naponta kivágják és tíz egymásután következő sorzámmal ellátott szelvényt beadnak a kiadóhivatalba.

ÁLLÁSKERESŐK részére egy apróhirdetés ára husz lei.

A HIRDETÉSI DIJ mindenegyes esetben előre fizetendő.

19

A Déli Hírnapló

sz. apróhirdetési szelvénya.

Alkalmazás

Keresek egy magányos nőt, mint házmesternét, egyuttal mint bejárónót. Teljes ellátás belföldi és fizetés. Horga Pál, Gyárvaros, Felsőárok-utca. (1917)

Lakás

Erzsébetváros elején csinosan butorozott szoba egyedülálló hölgy vagy ur részére kiadó. Megkeresést „Lakó” jellegre a kiadóba. (3000)

Olcsó talpbőrök, felsőbőrök kaphatók Hammer bőrgyárilerakata Timisoara, Bonnáz-utca 20. (1932)

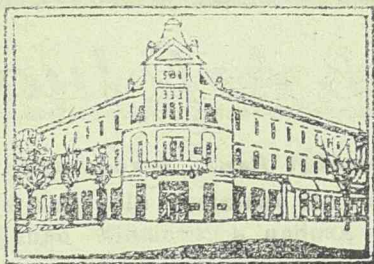
Íróasztalkészlet sárgarézéből, ceruzahegyezőgép, fényképezőgépek, játékok eladó. Gáborné, Battyányi-utca 6. (1934)

Petroleumkályha, bárhova állítható, zsirosbödönök, kosztosedények eladó. Verő, Battyányi-utca 6. (1935)

Különféle

Eladó egy furógép, úgy fámint fémmunkára. László István, IV., Kisdiófa-utca 2. (1938)

Különféle hálószobák, bükk, tölgy, mahagoni fehér lányzószobák, elegáns intarziás narancsfabutor, antik Biedermayer fiókoszekrény olcsón, részletfizetésre is eladó. Dorn műasztalos, Temesvár III, Hattyú-utca 47. (1783)

A legszebb karácsonyi vásár a Whitehouseban

Asztal- és fejkendők 19 leierért csak korlátolt mennyiségben

Egy vég 10 méteres finom patyolat vászon 500 leierért

Garnitúrák és terítők, valamint igen sok és hasznos

karácsonyi ajándék választéka utolérhetetlen olcsó áron

Kizárólag a

WHITEHOUSEBAN

TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROS, azelőtt Délvidéki-palota

Déli Hírlap

1927 DECEMBER 22

LEGUJABB

III. ÉVF. 294 SZÁM

Orvosokat vádolnak hogy rosszul végeztek egy operációt és ezért egy harmadik érdektelen feljelentésre megindult az eljárás

Tegnap kezdődött a tárgyalás

Temesvár, dec. 21.

Körülbelül husz év előtt történt, hogy Dollinger Gyula hírneves budapesti egyetemi tanár egy operáció alkalmával a megoperált hasüregébe benfejejtette a csipeszt. Az eset annak idején nagy feltűnést keltett. A beteget újra megoperálták és utána teljesen egészséges lett. Kellemetlen aktualitást kölcsönöz ennek az esetnek egy tegnap Temesvárott megtartott törvényszéki tárgyalás, ahol két ismert temesvári operátor ellen indult meg az eljárás azért, mert az azóta már teljesen meggyógyult beteg hasüregében véletlen folytán egy különben teljesen steril tampon felejtődött. Talán az egész világon nincsen szanatorium vagy klinika, ahol hasonló eset ne fordult volna elő. Hiszen a hasonló eseteknek egész irodalma van. Habern budapesti tanár legutóbb hosszabb cikkben számolt be azon esetéről és azok lefolyásáról, ahol a műtétnél használt tampon a hasüregben maradt.

A bécsi klinika legelső sebész néhány év előtt megoperáltak egy temesvári urlasszonyt, aki többszöri műtét után csak úgy gyógyult meg, hogy a benfejejtett hosszú gummicövet utólag eltávolították.

Két sebész állott tegnap a temesvári törvényszék előtt mint vádlott. A vád az ellenük, hogy a múlt évben megoperálták egyik orvoskollegájuk feleségét és a szerencsétlen véletlen úgy akarta, hogy egy tampon maradjon hasüregében. Egy harmadik, az ügyben nem érdekelt, ember feljelentése folytán az ügyészség gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt emelt vádat az orvosok ellen. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés mutatkozott úgy, hogy a törvényszéki elnök belépőjegyeket adott ki a közönség részére. Nemesak orvosok jelentek meg a tárgyalóteremben, hanem nagy számban temesvári nők is. A vádat Radulescu vezetőügyész képviselte, míg a védelmet Valeanu Aurél dr. Iugosi és Raskó Sándor dr. temesvári ügyvéd látta el.

A bíróság először az egyik vádlott orvost hallgatta ki, aki kijelentette, hogy nem éri magát bűnösnek. Világhírű orvosprofesszorokkal is megtörtént, hogy tampon, sőt csipeszt is benfejejtették az operált testében.

A beteg különben újabb operáció után teljesen meggyógyult és csak a szerencsétlen véletlennek tulaj-

donítható az eset. Kijelentette, hogy néhány év óta van csak Temesvárott, de azóta valóságos hajszája folyik ellene és ennek a hajszának tulajdonítja a feljelentést is.

Radulescu: Kérem az elnököt, utasítsa rendre a vádlottat...

Elnök: Én vezetem a tárgyalást...

Valeanu: Az ügyész ur nem ismeri a törvényt...

Radulescu: Kérem az elnök urat, utasítsa rendre a védőt. Nem fogadok el leckét a védőtől.

Az elnök felfüggesztette a tárgyalást, majd Valeanu védőt rendre uta-

sította és kérte úgy a vádhatóság, mint a védelem képviselőit, hogy őrizték meg higgadtságukat.

Ezután a másik vádlott orvos kihallgatására került a sor. Az orvos kijelentette, hogy a tamponok ellenőrzésére minden operátor más és más módszert alkalmaz. Biztos ellenszer nincsen. Hivatkozott arra, hogy az eset őket érintette a legkínosabban.

Hosszasan tanulmányozta az esetet és mérlegelve a lehetőségeket valószínűnek látszott, hogy idegen test maradt a hasüregben. Erre ajánlotta is a hasüreg újból való megnyitását,

de ezt az operációt már Jacobovics kolozsvári orvosprofesszor végezte. Az orvosok kihallgatása déli egy óráig tartott, amikor az elnök szünetet rendelt el.

A tárgyalás újból való megnyitása után a szakértők kihallgatásának kérdése provokált egy óráig tartó vitát. A védelem részéről Valeanu Aurél dr. kérte Grigorie bakaresti egyetemi tanár és Roth Hugó dr. volt kolozsvári egyetemi tanársegéd szakértőként való kihallgatását. A vád részéről Radulescu ügyész utalt arra, hogy

az egész ügynek az elintézése nem alapszik orvosi véleményen, hanem a bűnösség kérdésének megállapítása jogász mérlegelés dolga.

Ellenzi a szakértők kihallgatását, de ha a bíróság mégis úgy döntene, kéri Candea Aurél dr. igazgató főorvos kihallgatását. A sértett fél képviselőiben Perietianu egyetemi tanár szólalt fel és félórán át tudományirodalomból igyekezett bizonyítani, hogy az efajta kérdések elbírálása tisztára jogi munka, mindenesetre azonban Kák János dr. szakértőként való kihallgatását kéri. A I. b. u. K. néli dr. ugyancsak a sértett fél képviselőjében szólalt fel. A bíróság ezután tanácskozára vonult vissza és elrendelte Grigorie egyetemi tanár és Candea Aurél dr. szakértőként való kihallgatását. Ezután az elnök a tárgyalás folytatását négy órára tűzte ki.

Délután négykor nyitotta meg Hermann dr. elnök a tárgyalást. A törvényszék elsősorban az orvosok értékéhez intézendő kérdéseket szövegezte meg, majd sor került a megoperált nő férjének kihallgatására. Kijelentette, hogy az orvosok ellen a bűntető feljelentést nem ő tette.

Elnök: Kívánja az orvosok megbüntetését?

— Kollegám. Eltekintek a megbüntetésüktől, de kérem megállapítani vétkeességüket a kártérítési igényelmei illetőleg.

A megoperált asszony kihallgatása után, aki kijelentette, hogy az ő határozott kívánságára operálta meg a kérvényes, a törvényszék megkezdte az orvosok kihallgatását, akik ismertették a betegség lefolyását.

Radulescu ügyész ezután arra kérte az elnököt, hogy a tárgyalást halassza el, mert fáradt. Az ügyész kérszeri interpellációja után Hermann dr. tanácselnök a tárgyalás folytatására reggel kilenc órára halasztotta. Ma sor kerül az orvosszakértők kihallgatására.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkeresetben.

Zürichben a lei 3.20. Párisban 15.75

Temesvári magánárfolyamok 1927 december 21-én reggel:

Angol font: 790 790.50-790.—, dollár: 161.50-161.75-161, dinár: 280 külföldi, 281 belső, 281 effect, hollandi forint 65.10-65.2-65.20 francia frank 634 636-640, olasz lira 882 880-890 cseh korona: 479 480 470, osztrák schilling 228 2285-2290 német márka 38.65 38.70-38.80, magyar pengő: 28.32-28.35-28.40, svájci frank: 31.20-31.25-31.30.

Terményárak:

(Dengl és Kleemann gabonabizományos cég árak.)

Buza 775, rozs 770, takarmányárpa 625, sörárpa 725, tengeri 5,10 tengeri januárra és februárra 523, zab 570, bab 660, burgonya 2,40 korpá 4,75 lóhere 42 lei. Irányzat barátságos.

Már 10 cseh koronáért = 50 leei

kaphat 1/8 csehszlovák osztályosjegyet az I. osztályra.

UNGÁR S. bankházánál
Bratislava (Csehszlovákia) Ventur-u. 20.

Kis rizikóval csak ná'unk nyelhet Nagy vagyont

Főnyeremény 2 millió ck. = 1 millió lei.

További nyeremények 1.000.000, 700.000, 300.000, 200.000 ck. stb.

Össznyereményérték 60.000.000 ck. = 300.000.000 lei.

Sorsjegyárak: 1/8 sorsjegy Kc 10 = Lei 50

1/4 sorsjegy Kc 20 = Lei 100 1/2 sorsjegy Kc 40 = Lei 200 1/1 sorsjegy Kc 80 = Lei 400

Az I. osztály huzása 1928 január 15.

Rendeljen azonnal Fizesse a sorsjegy vétele után. Di-zkrét széküldés.

Huzás után azonnal küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

■ Egyes képviselők magas jutalékkal azonnal felvételnek! ■